

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРАВОСУДДЯ

В И С Н О В О К

**щодо проекту Закону про внесення змін
до деяких законодавчих актів України
щодо протидії жорстокому поводженню з тваринами
(реєстр. № 4895-1 від 13 липня 2016 року)**

Комітет з питань правової політики та правосуддя розглянув на своєму засіданні 08 лютого 2017 року (протокол № 55) на відповідність Конституції України проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії жорстокому поводженню з тваринами (реєстр. № 4895-1 від 13 липня 2016 року), поданий народними депутатами України А.Білецьким, О.Петренком, Р.Мацолою (далі –Законопроект).

Згідно з пояснювальною запискою Законопроект розроблений з метою посилення відповідальності за прояви жорстокого поводження з тваринами, врегулювання механізмів конфіскації та вилучення тварин у власників, які проявили жорстоке поводження, зменшення кількості випадків жорстокого поводження з тваринами, втілення механізмів, які б сприяли гуманному та відповідальному ставленню до тварин, належному їх утриманню.

Проектом передбачено внесення змін до Кримінального кодексу України, Кодексу України про адміністративні правопорушення, Цивільного кодексу України, законів України «Про захист тварин від жорстокого поводження», «Про захист суспільної моралі».

Вирішуючи питання про відповідність Законопроекту положенням Конституції України, Комітет виходить з такого.

У Конституції України визначається, що Україна є правовою державою (стаття 1), органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України (частина друга статті 6), закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй (частина друга статті 8), органи державної влади зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України (частина друга статті 19).

Відповідно до Конституції України усі суб'єкти права власності рівні перед законом; кожен має право володіти, користуватися і розпоряджатися своєю власністю; право приватної власності набувається в порядку, визначеному законом (частина четверта статті 13, частини перша, друга статті 41).

Відповідно до пунктів 7, 22 частини першої статті 92 Конституції України виключно законами України визначаються: правовий режим власності; діяння, які є злочинами, адміністративними або дисциплінарними правопорушеннями, та відповідальність за них.

Необхідність врегулювання права власності на рівні законів підтверджується і правовими позиціями Конституційного Суду України, згідно з якими «правовий режим власності, порядок і умови набуття та припинення права власності, а також права володіння, користування та розпорядження майном визначаються законами» (абзац другий пункту 3 мотивувальної частини Рішення від 13 грудня 2000 року № 14-рп/2000); «виключно законами України встановлюється правовий режим власності, в основі якого конституційні положення, конкретизовані в законах, які можуть містити й певні особливості правового режиму тих чи інших форм власності» (абзац другий підпункту 3.4 пункту 3 мотивувальної частини Рішення від 20 червня 2007 року № 5-рп/2007).

Конституційний Суд України у Рішенні від 30 травня 2001 року № 7-рп/2001 зазначив, що за своїм змістом пункт 22 частини першої статті 92 Конституції України спрямований не на встановлення переліку видів юридичної відповідальності. Ним визначено, що виключно законами України мають врегулюватися, зокрема, підстави кримінальної, адміністративної відповідальності – діяння, які є злочинами, адміністративними правопорушеннями та відповідальність за них. У такий спосіб Конституція України заборонила врегулювати зазначені питання підзаконними нормативно-правовими актами та встановила, що лише Верховна Рада України у відповідному законі має право визначати, яке правопорушення визнається, злочином, та міру відповідальності за нього (абзац сьомий пункту 2 мотивувальної частини).

Прийняття законів Конституція України відносить до повноважень Верховної Ради України як єдиного органу законодавчої влади в Україні (стаття 75, пункт 3 частини першої статті 85).

Також, статтею 9 Основного Закону визначено, що чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства України.

На сьогодні Україною ратифіковано ряд міжнародних нормативно-правових актів у сфері добробуту тварин та захисту їх від жорстокого поводження, зокрема Європейську конвенцію про захист тварин при міжнародному перевезенні (1968 р.), Європейську конвенцію про захист хребетних тварин, що використовуються для дослідних та інших наукових цілей (1986 р.), Європейську конвенцію про захист домашніх тварин (1987 р.)

(ратифікована згідно із Законом України №578-VII від 18 вересня 2013 року). Зазначені конвенції становлять окрему систему норм щодо питань захисту та піклування над тваринами й вимагають від країн-учасниць, що до них приєдналися, впровадження у законодавстві відповідних стандартів поводження з тваринами.

Зокрема, відповідно до статті 3 Європейської конвенції про захист домашніх тварин ніхто не повинен спричиняти для домашньої тварини непотрібного болю, страждання або пригнічення. Будь-яка особа, яка утримує домашню тварину або яка дала згоду доглядати за нею, несе відповідальність за її здоров'я та благополуччя (стаття 4).

Тому зміни, які запропоновані Законопроектом, дозволять зменшити кількість випадків жорстокого поводження з тваринами, нададуть можливість посилити відповідальність за проявлену жорстокість до них, врегулюють механізм конфіскації тварини у власника, який проявив щодо неї жорстоке поводження, що сприятиме вихованню гуманного ставлення до тварин, їх належного утримання та буде формувати високий рівень свідомості і культури у громадян України, що, у свою чергу, додасть позитивного іміджу нашій державі у світі.

Саме з підстав перерахованих вище, є необхідність подальшої імплементації базових принципів щодо добробуту й всебічного захисту тварин.

Отже, загальна спрямованість Законопроекту узгоджується з зазначеними конституційними положеннями.

Враховуючи викладене, Комітет дійшов висновку, що проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії жорсткому поводженню з тваринами (реєстр. № 4895-1 від 13 липня 2016 року), поданий народними депутатами України А.Білецьким, О.Петренком, Р.Мацолою, не суперечить положенням Конституції України.

Голова Комітету

Р.П. КНЯЗЕВИЧ